Aritzkaria

2024-2025 | 30. zenbakia

MUGIKORREN AUZIA: GIZARTEKO ERRONKARI AURRE EGITEN >> 7-9

IPAR-HEGOA TRUKALDIA: IPARRALDEKO ETA HEGOALDEKO IKASLEEN TOPAKETA >> 14-15

GURE GAZTEAK AISIOLARI: AISIOLAKO BEGIRALE IKASTAROAN PARTE HARTUTAKOEI ELKARRIZKETA >> 16-17

2 ZUZENDARITZA
3 LANGILEAK
4-6 GURE GAZTEAK, AISIOLARI
7-9 MUGIKORREN AUZIA
10-11 TXIOKA KANTUAN
12-13 IKASTOLEN HEZKUNTZA MARKO OROKORRA
14-15 IPAR HEGOA - TRUKALDIA
16-17 ATSEDENALDIETAKO BEGIRADA HEZITZAILEA IKASTOLEN MARKOTIK ABIATUTA
18 HONELA SARTU, HONELA ATERA
19 AGURRA
20-21 TALDE ARGAZKIAK
22-23 IKASTURTEKO ARGAZKIAK

ZUZENDARITZA

Ikastolako Hezkuntza Marko Orokorrak badu bereizgarri filosofiko bat. Badu begirada aldaketa zabalago bat. Izan ere, erdiguneko ikaslearekiko begirada integral bat eskatzen baitugu. Talde pedagogikoari bakarrik? **Ez, hortxe gakoa.** Ikaslearen arkitektura soziala, hau da, bere testuinguru guztia jarri behar dugu bere garapen pertsonalaren eskutan, gizartean dauden erronkei aurre egin ahal izango dieten pertsonak hezten laguntzeko. Zergatik? Ikaslearen garapena ez delako bakarrik Iñigo Aritza Ikastolan igaroko dituen urteetan emango, ezta ikastolako eremuan bakarrik; bizitza guztian zehar emango delako garapen hori. Eta hau aintzat hartuta, bere bizitzan era batera edo bestera gauden helduok erantzunkizun bat dugu bere prozesuarekiko: ikastolako pertsona ereduko bereizgarriak garatzen laguntzeko erantzunkizuna. **Euskalduna, barne sendotasuna duena, kooperatiboa, erabakitzaile-ekintzailea eta eraldatzailea** den pertsonaren garapena dugulako Iñigo Aritza Ikastolako Hezkuntza proiektuaren erdigunean.

Ikastola osatzen dugun guztiak ameslariak gara: gizartearen eraldaketan sinisten dugulako, Euskal Herria osoa bustitzen duen hezkuntza sistema batean sinisten dugulako, pertsonak osotasunean heztearen garrantzian sinisten dugulako. Eta ez dugulako sinismenean uzten: elkarrekin, komunitate bezala, erronkari egunero aurre egiten diogulako, bidea eraikitzen jarraitzen dugulako gaur egun ereiten dugun haziak etorkizunean fruituak eman ditzan.

El Marco General de Educación de las ikastolas tiene un distintivo filosófico. Tiene una mirada más amplia. Porque nos exige una mirada integral hacia el alumnado. ¿Solo al equipo pedagógico? **No, ahí está la clave.** Debemos poner toda la arquitectura social del alumnado, es decir, todo su contexto en pos de su desarrollo personal. con el fin de contribuir a la formación de personas que puedan afrontar los retos que hay en la sociedad. ¿Por qué? Porque el desarrollo del alumnado no se va a dar solo en los años que va a pasar en Iñigo Aritza Ikastola, ni solo en el ámbito de la Ikastola, sino que se va a dar a lo largo de toda su vida. Teniendo esto en cuenta, las personas adultas que estamos en su vida de una u otra manera tenemos una responsabilidad con respecto a su proceso: la responsabilidad de contribuir al desarrollo de las características del modelo de persona. Porque en el centro del proyecto educativo de Iñigo Aritza Ikastola tenemos a una persona **euskalduna, con solidez interna, cooperativa, emprendedora y transformadora.**

Quienes formamos la ikastola somos soñadores: porque creemos en la transformación de la sociedad, porque creemos en un sistema educativo que empapa a toda Euskal Herria, porque creemos en la importancia de educar a las personas en su globalidad. Y porque no lo dejamos en una mera ilusión: ya que de manera conjunta, como comunidad, afrontamos cada día el desafío para seguir construyendo el camino para que la semilla que hoy sembramos dé frutos en el futuro.

Argitaratzailea: Iñigo Aritza Ikastola
Diseinua eta maketazioa: GK
Testuak, itzulpenak, argazkiak eta koordinazioa: Iñigo Aritza Ikastola

IÑIGO ARITZA IKASTOLA
San Pedroko bidea, 16 | 31800 Altsasu
ikastola@inigoaritza. eus
Idazkaritza ordutegia: 7:30-13:00 / 14:00-17:30

ZUZENDARIA
Leire Baztarrika

ORIENTATZAILEA
Naroa Goikoetxea
Isabel Salegi

ETAPEN ZUZENDARIAK
Olatz Alvarez (HH)
June Bengoetxea (LH)
Sonia Lizarraga (DBH)

HAUR HEZKUNTZA
Amagoia Agirre
Ainara Aizpurua
Olatz Álvarez
Naroa Goikoetxea

LEHEN HEZKUNTZA
Maitane Altzelai
Garbiñe Argüelles
Edurne Amillano (Ingelesa)
June Bengoetxea
Jon Lagos (Gorputz Hezkuntza)
Pili Olasagarre
Bakartxo Presa
Garazi Urrestarazu

DERRIGORREZKO BIGARREN HEZKUNTZA
Mikel Agirre
Ekhi Etxeberria
Erkuden Flores
Manu Gómez
Jon Lagos
Sonia Lizarraga
Amaia Orbegozo
Mirari Ortega
Olatz Unanue

ORIENTAZIO DEPARTAMENTUA
Arrate Argüelles (EU)
Artzanegi Martin (CBU)
Jon Mendia
Amaia Zuriarrain

HEZITZAILEAK
Nerea Imaz
Saioa Lizarraga

ADMINISTRAZIOA
Aitziber Etxaiz
Karmele
Garziandia

GARBITZAILEAK
Cristina Fernandez
Ainhoa Mundiñano
Pili Rellán

GARRAIOA
Amaia Armendariz
Edurne Otxoa

JANTOKIA
Esther Larrion

TXIOKA
Maitane Agirre (Koordinatzailea)
Patricia Fernandez
Nerea Imaz
Beatriz Mayo
Jasone Mujika
Uxue Ondarra

TXIOKAKO GARBITZAILEAK
Rakel Iriarte
Sara Zufiaurre

GURE GAZTEAK, AISIOLARI

Asialdiko begirale titulua Iñigo Aritza Ikastolan

Ikastolen Elkarteko aisialdiko markoa aipatu dugu aldizkari honetan behin baino gehiagotan. Ildo horretatik, iazko ikasturtean lehen aldiz abian jarri genuen Zirimola barruan kokatzen den Aisiola aisialdi taldeko begirale ikastaroa.

Hezitzaileen begirale titutuluak erdi mailako ikasketen balioa duen formazioa da. Aitzitik, guretzako esanahi eta balio erantsia duen formazioa da. Izan ere, Ikastolak 16 urte baino gehiago duten gazteei ateak zabaltzen dizkie Ikastolen mugimenduak aisialdirako daukan begirada eta helburuetatik. Horretaz gain, Aisiola ikastaroa gurean txertatzea aurrekari baten lehen pausua izan daitekeela ikusten dugu.

Lehen edizio honetan 13 ikaslek eman dute izena; Andra Mari, Zelandi eta Iñigo Aritza Ikastolako ikasle ohiek osatzen dute lehen edizio hau. Taldeko kide diren Iraia Agirre, Lexuri Urteaga, Aizeti Baztarrika, Haizea Urbe eta formatzaile lanetan dabilen Xabat Tolosarekin elkarrizketa izan genuen bizitako esperientziaren inguruan.

1. Zergatik eman zenuten izena Aisiolako ikastaroan?

Asko dira arrazoiak. Dena den, denok ditugu gustuko haurrak eta haurtzaroa. Begirale ikastaro honek haurrak gertuagotik ezagutzeko aukera ematen du, eta baita beraiekin aisialdiaz gozatzeko aukera. Horregatik eman genuen izena batez ere. Gainera, Ikastolan ikastaroa eskaini izana ere guretzako garranzitsua eta erabakia hartzeko puntu bat izan da. Izan ere, Ikastolarekiko sentimendu eta atxikimendu berezi batek lotzen gaitu. Dena den, horretaz gain, horrelako formazio batek lan mundurako ateak ere zabaltzen ditu, eta hori ere izan zen izena emateko beste arrazoietako bat.

2. Zuentzat zer da hezitzaile izatea?

Hezitzaile izatea begirada zehatz bat izatea da, eta haurrei beraien haurtzaroko memorian eragitea. Oso paper garrantzitsua dute aisialdiko hezitzaileek eta guk horren kontzientzia dugu. Gu haur izan gineneko esperientziekin oroitzen gara, eta orain gu geu izango gara oroimen eta esperientzia horiek besteengan sortzeko arduradun eta gidari.

3. Hizkuntza eta hezitzaile. Zein garrantzia du zuentzat aisialdian euskaraz aritzeak?

Aisialdia euskaraz izatea ezinbestekoa da gure herrian. Udan, adibidez, haurrek euskaraz hitz egiten mantentzea eta euskal kulturarekiko harremana izatea oso garrantzitsua da.

4. Ikastaroan zein ikasgai, modulu izan dituzue langai?

Asko izan dira landutako atalak, baina esanguratsuenak aipatzekotan: haurren psikologia eta horietara egokitzen ikastea, lehen sorospenak, aisialdi moten arteko desberdintasuna, jokoa eta jolasaren arteko desberdintasunak, aisialdiaren bitartez transmititzen diren balioak eta aisialdiaren begirada euskaltzalearen beharra. Orokorrean, modulo, atal eta dinamika guztien oinarrian euskara eta euskal kulturaren transmisioa izan dugu.

5. Zer da eta izango da zuentzat aurrerantzean aisiolako hezitzaile izatea?

Aisiolako begirale edo hezitzaile Ikastolaren balio eta ikuspegietan oinarrituta izatea, batez ere, eta Ikastolako familia handi horretatik jarraituta, euskara eta euskal kulturan lanean jarraitzea izango da. Horretatik abiatuta, haur eta nerabeei askotariko esperientziak eskaintzea izango da gure helburua.

6. Zergatik gomendatuko

Álvaro López
PELUQUEROS
PAMPLONA: Tudela 3 • 948 227 323
ALSASUA: Zelandi 16 • 948 468 121
@alvarolopezalsasua

ALZATE ERAIKUNTZAK
Zubeztia, 21 ALTSASU 948 562 745

BOKATAK • PINTXOAK
SARERA KONEKTATU ZAITEZ
GAUEKO MARTXA
ARKANGOA
ALTSASU

Arkatz
Liburu-denda
Librería
san juan kalea 19 31800 ALTSASU
TEL/FAX: 948 56 31 56
arkatz@arkatzliburudenda.com

muebles
ARKUPE koltxoi denda colchoneria
altzariak
948 56 37 53 Egubera, 19 ALTSASU
www.mueblesarkupe.com

AR
Aroa Ramos
CENTRO DE ESTÉTICA
609 516 227
C/Intxaurrondo 4, bajo · Alsasua

AG
Asesoría · Aholkularitza
GOIKOETXEA
948 563 352
San Juan, 2 · 31800 Altsasu
asesoria@asesoriagoikoetxea.es

zenukete Aisiolan hezitzaile izatea?

Pertsona moduan hazteko formazio esanguratsua delako, eta bertan sortzen diren harreman sareak oso sendoak direlako. Gure artean, adibidez, euskaratik harremanak sendotu ditugu Aisiolak eskainitako begirada horretatik. Hezitzaileekin ere lortzen den harremana ere oso gertukoa da. Gainera, Ikastolarekin harremana mantentzeko aukera ere bada.

7. Zerekin gelditzen zarete batez ere?

Goian esnadakoaz gain, helduen mundutik ihes egiten ikasi dugu haurren mundura hurbilduz. Hau da, helduak izan arren, ondo pasatzeko aukera ere badugula egunerokotasunetik ateraz eta haurren munduan murgilduz. Beraz, haurtzaroarekin lotura mantentze horrekin geratzen gara. Gainera, geure burua beste errol batean ikusi dugu praktiketan, adibidez, eta oso baliagarria izan zaigu egoera horiei aurre egiteko tresnak baditugula ikustea. Kasu batzuetan praktikaldiak Iñigo Aritza Ikastolan bertan egin ditugu, eta politta izan da, bai prestaketa eta baita atsedenaldi eta egonaldietan bizi eta ikasitakoa.

Horretaz gain, gure arteko harreman sareak euskaraz izatea lortu dugu. Formazio honek gure hizkuntza-ohituretan eragin nabarmena izan du. Horrekin ere geratzen gara.

8. Ikastaroa laburtzeko hitz bat aukeratu beharko bazenute, zein aukeratuko zenukete?

Sormena, elkarrekintza, gertutasuna eta euskara.

9. Xabat, zuretzat zer da Aisiola?

Asiola Ikastolen Elkarteko Zi-

rimola aisialdi taldearen barruan dagoen azpi atala da, eta famili handi bat dela esan dezaket. Aitzitik, horretaz gain, asko elikatzen zaituen formazioa eta taldea da hainbat gaitasun garatzeko aukera ematen dizulako. Euskararen mundu zabala asisialditik ezagutzeko abagune garrantzitsua da Aisiola, udaleku, formazio trinko, egonaldi... eta bestelakoen bitartez.

10. Laburki, zein da Aisiolaren bereizgarria?

Euskara eta euskal kultura erdigunean jartzen duen elkartea da, urte askotako eskarmentua duena eta geroz eta kide gehiago dituena. Gainera, aisialdirako geroz eta egoera, udaleku, egonalidi eta esperientzia gehiago antolatzen dituena gure haurren aisialdia euskaralduna izan dadin.

11. Zer aportatu dezakete Sakanan gurean egindako formakuntza honek?

Begirada oso bat aporta dezake. Gazte hauek aisialdiak norberaren esperientzietan dituen ekarpenez gain, aisialdiak euskararen erabileran duen garrantziaz jabetzeko tresnak jaso dituzte. Orain, beraien bitartez, hori haurrengana zabalduko dute euskara eta euskal kultura oinarri izanda, eta Sakanan erreferente bilaka daitezke.

GURE GAZTEAK, AISIOLARI

Iñigo Aritza Ikastola junto a Aisiola, el año pasado organizamos la primera edición del curso de monitor de tiempo libre. Esta formación para la Ikastola tiene un valor añadido, puesto que abrimos las puertas de la misma para que los/as jóvenes mayores de 16 años conozcan el marco propuesto desde las Ikastolas para así ser agentes activos en la sociedad desde el ocio.

En esta primera edición han participado 13 alumnos/as de Andra Mari Ikastola, Zelandi e Iñigo Aritza Ikastola. Hemos entrevistado a Iraia Agirre, Lexuri Urteaga, Aizeti Baztarrika, Haizea Urbe y al formador, Xabat Tolosa sobre su experiencia.

En ella, destacan además del propio valor de la formación cara a la inserción en el mundo laboral, la trasmisión de valores mediante el ocio, especialmente, la transmisión del euskara y su cultura. Subrayan, además, la importancia de haber vuelto a conectar con el movimiento de las ikastolas y agradecen que se haya organizado en Iñigo Aritza una formación equivalente a un grado medio.

Servicios Regulares
Excursiones
BURUNDESA

• Servicios regulares de viajeros de PAMPLONA a:
- BILBAO
- VITORIA
- IRÚN
- ZARAUTZ (verano)
- SANTANDER

• Excursiones Nacionales y Extranjero
• Transporte Escolar y Laboral

OFICINAS
Pol. Plazaola A, nº 29. Aizoain (Berrioplano)
Tfno: 948 303 505 • Fax: 948 303 468

TAQUILLAS
Conde Oliveto (Estación de Autobuses)
Tfno: 948 221 766

biohaus GOIERRI S.L.
Ibarrea industr. z/g ALTSASU
T.: 948 564 001
F.: 948 564 230
www.biohaus.es
biohaus@biohaus.es
ERAIKUNTZARAKO MATERIAL EKOLOGIKOAK
Naturarekin bat eraiki

Clinica Dental
Dr. Paula Berreteaga
Odontóloga
Colegiada nº20, 001, 006
948 563 107 · 619 202 717
C/ Intxaurrondo N. 4 - bajo
31800 ALSASUA

RESTAURANTE
CLINKER
JATETXEA

Del Reino
CONSERVAS

Distribuciones
Urbasa, S.L.
T. 948 467 783 / 670 318 658
F. 948 46 77 83
Urbasako Etorbidea 17
31809 OLAZTI Nafarroa

MUGIKORREN AUZIA

Badira urte asko gizartean bezala, Ikastolan mugikorren eta sare sozialen eragin kaltegarriaz ohartzen eta horien eragina ikusten ari garela. Tresna hauen erabilera gure ikasleen osasun mentalean ezezik, hizkuntzaren hautuan eta komunikazio eran eragin zuzena izaten ari da. Hortaz oharturik, urteetan ikasleei, profesionaloi nola familiei zuzendutako formazio desberdinak antolatu izan ditugu ikastolan. Horri jarraipena emanez, iazko ikasturtean " Nerabeen garraxia" liburuaren egileetako bat den Telmo Lazkanorekin harremanetan jarri ginen gurera etorri, eta bi saioetan zehar mugikorren auzi honen inguruko bi formazio saio eskaintzeko.

Lehen saioan mugikorren eta sare sozialak benetan ulertzeko beharrezkoa den ezagutza landu zen, nerabeen neurologiaren inguruko teorizazioarekin batera; zail xamarra baita, zerbaiten inguruan harreman osasuntsu bat eraikitzea, zerbait hori benetan ondo ulertzen ez badugu. Honela, harreman osasuntsu bat garatzeko jakitea ezinbestekoak diren edukiak eta egoerak landu ziren

Bigarren saioan, berriz, sare sozialen arriskuak eta irtenbideak ikusi ondoren, etxean orokorrean, eta gure nerabeek zehazki, mugikorrarekin harreman osasuntsu bat izateko eta eraikitzeko eskura ditugun tresna, ohitura, muga, heziketa eta proposamen desberdinen lanketa zabala ematen aritu zitzaigun Telmo Lazkano.

Formazio saioan hainbat euskarri eman zizkigun, eta artikulu honen bitartez, komunitate osora zabaldu nahiko genuke, kezka orokorra den erabilera horren aurrean, Telmo Lazkanok emandako hainbat aholku eta heziketa bide, helduak horren eredu garela aintzat hartuz:

1. Denbora eta adina: Adituek 16 urte izan arte smarphone-aren erabilera autonomorik egin beharko ez luketela diote. Aitzitik, erabiltzen hasten direnean, erabilerak 3 ordu igaro behar ez lituzkeela argi aholkatzen dute. Aldi berean, mugikorra ematerakoan bidelaguntza bat eman beharko geniekeela aholatzen dute (hasieran 6 hilabetez, adibidez) aplikazio desberdinen bitartez harreman osasuntsuak izaten ari dela ikusteko. Edonola ere, ezin da ahaztu, helburua pertsona autonomo konpetente bat bilakatzean datzala, beraz, mugikorreko kontrola eta autonomia hori gaitasun horiek lortzen dituenean aitortu beharra diegula azpimarratzen dute.

2. Ez dadila opari bat izan! Opari bat, baldintzarik gabe eman ohi da, eta mugikorrak baldintza asko behar ditu hasiera batean, batez ere. Gainera, ez da ahaztu behar mugikorra, berez, helduarena dela, eta noski, erantzunkizun legala baita ere helduona dela.

3. Kontratu bat adostu guraso eta seme-alben artean, mugikorraren erabilera zehaztuko duena bere eskubide, betebehar eta ondorioekin, bien aldetik. Klausulak, hobe guutxi, baina garbi eta

DONIBANE GOZOKIAK

Ford Gabirondo
Vehiculos de ocasion
948 563 300
Altsasu
www.fordgabirondo.com

Garaje Urbasa S.A.
OPEL HYUNDAI
Avda. Vitoria ALSASUA T. 948 562 456

gautxori taberna
Altsasu

ZURE KONFIANTZAZKO BURDINDEGIA
Gertu sakana S.C.
SALMENTA
BURDINDEGIA
SALMENTA ETA ETXEA
LORATEGIA
ARGITASUN
ETXETRESNA ELEKTRIKOAK
ELEKTRIZITATEA ETA MANKINARIA
ZERBITZUAK
GILTZEN KOPIA
ENERGIA AHOLKULARITZA
ZERBITZU TEKNIKOA
618 51 86 52 · 948 56 45 95 · ferreteriaonlinegertu.es
Frontoi zeharkalea, 11 · ALTSASU

GRABOLAB
ROTULOS A MEDIDA-SERIGRAFIA TEXTIL
GRABADO CON DIAMANTE Y LASER
REGALO DE EMPRESA
sakanarotulos@gmail.com
Pol. Ind. Ondarria, 11
31800 Alsasua (Navarra)
Tel. 636 17 69 60
948 46 91 75

HIRUON HARATEGIA
Frontoi zeharbidea, Altsasu
948 467 677 • 658 509 412

ATLEET
IKER KIROLAK
C/ Zelai, 10 · ALTSASU · 948 564 469

zurrunak izatea, asko eta malguak izatea baino. Bien artean sinatu dokumentu hori eta esandakoa bete.

4. Benetako motibaZio intrintsekoa piztea da helburua. Adinaren itxarotea, aldi berean, heziketa integral batekin joan behar du, bai teknologikoa, baina baita emozionala ere. Ez da teknologia neutro bat, adikzioa sortzen duten produktuak erabiltzeko gaitzen ari gara pertsona, bera, gaitasunak garatu behar dituzte erabiliko duten tresnaren mailakoak edo erabiltzaileak izan ordez, erabiliak izango dira /gara.

5. Aintzat hartu, telefonoa dutenen artean ondorengoa: **afal ordua baino lehen, telefonoen parkingean** utzi (bistatik kanpo eta beti toki berean), eta hurrengo egunean eskolatik bueltatu eta bazkaldu ondoren arte bertan mantentzea. Adituek ohera sartu baino bi ordu lehenago eta jaiki eta ondorengo orduetan ez erabiltzea aholkatzen dute. Ohitura honek erakutsi du haur eta nerabieen ongizate maila askotan hobetzen laguntzen duela (maila kognitiboan, emozionalean, lo egiterakoan, adikzioan, akademikoan, bullyingean...).

6. Dependentzia murriztеko, iratzargailua eta erlojuak betikoak izan daitezela, eta **ikasterakoan...telefonoa ondotik kendu.**

7. Telefonoa **modu monokromatikoan** ezarri menpekotasuna gutxitzeko.

8. Aplikazioetan ibiltzen zaren denborari mugak jarri eta horiek errespetatu. (Freedom, appblock, forst, offtime, flipd...horretan laguntzeko aplikazio aukeretako batzuk).

9. Autoplay konfigurazioa kendu eta "modu ezezagunean" erabili youtube plataforma modukoak. **Gomendatutako bideoak ez ikusi** eta **kendu jakinarazpenak.** Whatsappean tick urdina kendu.

10. Etxeko routerrean **kontrol parentala** ezarri. (Ikastolak ere eskaintzen du honetarako aukera)

11. Interakzio sozialetan eta eremu publikoetan, telefonorik ez. Kalkulu matematiko edo zerbait bilatu aurretik, gure garuna erabiltzen saiatu, lehenik.

12. Notifikazioak kendu: Zuk erabaki telefonoa noiz erabili, ez berak!

13. Dekalogo bat sortu komunitatean: familiak elkartu, ahal izanez gero. Adina atzeratzeko oso lagungarria da elkartasun hau eta konpromezua hartzea ahal bezain beste pertsonen artean. Taldearen indarra eta elkarlana aprobetxatu, beraiek ere hori eskertuko baitute. Izan bidelagun. Adi, **Altxa burua** mugimenduari!

14. Familian ohitura hartu noizbehinka bada ere, **kalera mugikor gabe irtetera** paseatzera, kirola egitera edo dena delakoak.

Ikastolak formakuntzatik abiatuta eta urteetan bezala, kanpo zerbitzuekin harremanetan darrai; barne-formazioekin ere jarraituko dugu, gure haur eta nerabeen heziketa integralari begira, ikuspegi eraikitzaile batetik, tresna hauen alde onak erakutsiz eta erabilera egokiak sustatuz ongizate emozional eta komunikazio egokietan eraginez.

Iturria: *Mugikorren auzia*-Telmo Lazkan

CUESTIÓN DE MÓVILES

Al igual que ocurre en la sociedad, llevamos años viendo y abordando en la Ikastola el impacto negativo de los móviles y las redes sociales. El uso de estas herramientas no sólo está afectando directamente a la salud mental del alumnado, sino también a la elección del lenguaje y a la forma de comunicación del mismo. Así, durante años hemos organizado en la ikastola diferentes formaciones dirigidas al alumnado, a los profesionales y a las familias. Dando continuidad a ello, el curso pasado nos pusimos en contacto con Telmo Lazkano, uno de los autores del libro "Nerabe garraxia", para organizar y llevar a cabo dos sesiones de formación sobre esta cuestión.

En la primera sesión se abordó el conocimiento necesario para entender de verdad los móviles y las redes sociales, junto con la teorización sobre la neurología adolescente; ya que es un poco difícil construir una relación sana en torno a algo si realmente no lo entendemos bien. Así, se trabajaron contenidos y situaciones imprescindibles para conocer cómo desarrollar una relación sana con los móviles y redes sociales.

En la segunda sesión, tras ver los riesgos y soluciones de las redes sociales, Telmo Lazkano abordó varias propuestas de las diferentes herramientas, costumbres, límites y aspectos educativos que tenemos a nuestro alcance para construir y mantener una relación sana con el móvil en casa en general, y en el caso de nuestros/ nuestras adolescentes en particular.

En la sesión formativa Telmo Lazkano nos ofreció diferentes soportes que nos gustaría remitir a toda la comunidad teniendo en cuenta que el uso de los móviles es una preocupación generalizada. Estos son algunos de los consejos y vías educativas que transmitió, recordando siempre que nosotras y nosotros, las adultas y los adultos, somos ejemplo de ello.

1. Tiempo y edad: Los expertos dicen que **no se debería hacer un uso autónomo del smarphone hasta los 16 años.** Por el contrario, cuando empiezan a utilizarse, aconsejan claramente que el uso no debería pasar de 3 horas. Al mismo tiempo, se aconseja también que a la hora de dar el móvil deberíamos ofrecer un acompañamientos (al principio durante 6 meses, por ejemplo) para ver que se están manteniendo relaciones saludables a través de diferentes aplicaciones. En cualquier caso, no podemos olvidar que el objetivo es que los y las adolescentes se conviertan en personas autónomas

asika industrial
· Zerbitzu industrialak
· Burni lanak
· Mantenimendua
· Estruktura metalikoak
· Soldadura
627 241 996 • admin@talleresasika.com • Pol. Ibarrea z.g. • 31800 Altsasu (Nafarroa)

FORU PLAZA
ALTSASU

peluquería
ile-apaindegia
Benigno
Nuria • Loli
948 467 004

y competentes, por lo que el control y el uso autónomo de los móviles se los debemos reconocer cuando alcanzan esas capacidades.

2. ¡Que no sea un regalo! Un regalo se suele dar sin condiciones y el móvil necesita muchas condiciones, al principio sobre todo. Además, no hay que olvidar que el móvil en sí mismo, es del adulto o adulta, y claro, la responsabilidad legal también es del adulto o adulta.

3. Consensuar un contrato entre madres y padres e hijas e hijos, que determine el uso del móvil con sus derechos, obligaciones y consecuencias por ambas partes. Es preferible que las cláusulas sean pocas, pero claras y rígidas, que muchas y flexibles. Firmar entre ambas partes dicho documento y cumplir lo indicado.

4. El objetivo es generar una verdadera motivación intrínseca. La espera de la edad debe ir acompañada a su vez de una educación integral, tanto tecnológica como emocional. No es una tecnología neutra, estamos capacitando a las personas para utilizar productos que generan adicción. Por ello, tienen que desarrollar capacidades del nivel de la herramienta que van a utilizar, si no, en vez de ser usuarios de la misma pueden ser utilizados por ella.

5. Considerar lo siguiente entre las personas que tengan teléfono: **antes de la hora de la cena, dejarlos en el párking de teléfonos** (fuera del campo visual y siempre en el mismo lugar) y mantenerlo ahí hasta el día siguiente, después de la hora de la comida. Los expertos aconsejan no utilizarlo dos horas antes de ir a la cama ni en las horas posteriores a levantarse. Se ha demostrado que este hábito contribuye a mejorar los niveles de bienestar de los niños, niñas y adolescentes (a nivel cognitivo, emocional, académico, al dormir, en la adicción, en el bullying...).

6. Para reducir la dependencia, es conveniente que el despertador y los relojes sean "de los de siempre", y **a la hora de estudiar... quitar el teléfono de al lado.**

7. Configurar el teléfono en **modo monocromático** para reducir la dependencia.

8. Poner límites y respetarlos en cuanto al tiempo de uso de las aplicaciones. (Algunas de las opciones de aplicaciones para fomentarlo son freedom, appblock, forst, offtime, flipd...).

9. Eliminar la configuración de Autoplay y utilizar "en modo incógnito/ desconocido" plataformas como youtube. No ver los vídeos recomendados y retirar las notificaciones. Quitar el tick

azul en whatsapp.

10. Activar el control parental en el router doméstico. (La ikastola también ofrece la posibilidad de hacerlo)

11. Nada de teléfonos en las interacciones sociales y en espacios públicos. Antes de realizar búsquedas o cálculos matemáticos, intentar usar nuestro cerebro primero.

12. Eliminar las notificaciones: ¡Tú decides cuándo usar el teléfono, no él!

13. Crear un decálogo en la comunidad: juntar a las familias si es posible. Esta unión y solidaridad como el compromiso entre las personas (cuantas más mejor) es de gran ayuda para retrasar la edad de la adquisición de móviles. Aprovechar la fuerza y la colaboración del grupo, algo que ellos y ellas también agradecerán. Acompañemosles. ¡Ojo/ atención al movimiento **Altxa Burua!**

14. Acostumbrarse en la familia, aunque sea ocasionalmente, **a salir a la calle sin móvil,** a pasear, a hacer deporte o lo que sea.

La ikastola, a partir de la formación y como desde hace años, sigue en contacto con servicios externos; además, continuaremos con formaciones internas enfocadas a la educación integral de nuestros y nuestras niños, niñas y adolescentes, desde un punto de vista constructivo, mostrando las ventajas de estas herramientas y fomentando los usos adecuados, incidiendo en el bienestar emocional y las comunicaciones adecuadas.

Fuente: Mugikorraren auzia-Telmo Lazkano

TXIOKA KANTUAN:
EUSKAL KULTURAREN ETA HIZKUNTZAREN BIDEA TXIKITATIK

Iaz abiatu genuen "**Txioka Kantuan" proiektua**, hiru eta zortzi urte bitarteko haurrekin. Aurten, berrikuntza gisa, 0 eta 3 urte bitarteko umeak ere batu dira ekimenera. Beraz, 0 eta 8 urte arteko haur guztiak hartzen dituen proiektua bihurtu da.

Zer da, bada, "Txioka Kantuan"? Hilabetero, geletan bi edo hiru abesti lantzen ditugu, euskararekin eta euskal kulturarekin lotura dutenak. Abesti horiek etxean ere lantzeko aukera eskaintzeko asmoz, hilero ohar bat bidaltzen diegu familiei, ikasleekin ikasitako kantak etxean ere entzuteko eta elkarrekin abesteko aukera izan dezaten. Gainera, hilabete amaierako ostiraletan, "Txiokan" abesti-emanaldi berezia egiten dugu. Arratsaldeko 13:50ean familiak gonbidatzen ditugu, eta ikasitako abestiak guztiok elkarrekin abesten ditugu Txiokako kanpo espazioan.

Proiektu hau gure ikastolako hizkuntza-proiektuan txertatuta dago, hizkuntzarekiko lotura zuzena baitu. Hainbat helburu ditu, eta guztiak dira garrantzitsuak; baina nagusiena, **euskararen eta euskal kulturaren** transmisioa da. Horregatik, abestiak beti euskaraz izaten dira eta gehienak euskal kulturaren ingurukoak dira. Kanten bidez, kultura eta hizkuntza modu ludiko eta hurbilean lantzen ditugu. Beste abesti batzuk, nahiz eta euskal kulturarekin lotura zuzena ez izan, hizkuntzaren alderdiak garatzeko oso aproposak dira, hala nola errimen eta hiztegiaren lanketarako. Hori dela eta, abestien aukeraketan hainbat ezaugarri kontuan hartzen ditugu.

Proiektuaren beste helburu nagusietako bat ikastola eta familien arteko **elkarlana eta harremana sendotzea da,** "bat garela" sentitzea. Horregatik, aipatu bezala, hilero geletan lantzen ditugun abestiak etxeetara bidaltzen ditugu, familia giroan ere abestu ahal izateko. Hilabete bukaerako ostiralean, berriz, denok elkartzen gara abesteko eta egindakoa partekatzeko.

Amaitzeko, gure aldetik proiektuarekiko ilusio eta motibazio handia daukagu, eta espero dugu zuei ere horrela iristea. **Animatzen zaituztegu** familia guztioi bai etxean eta bai hilabete bukaerako ostiraleko emanaldi berezietan parte hartzera. Denok bat gara, gora gure hizkuntza!

TXIOKA KANTUAN:

EL CAMINO DE LA CULTURA Y LA LENGUA VASCA DESDE LA INFANCIA

El proyecto "Txioka Kantuan" comenzó el año pasado con niños/as de entre 3 y 8 años. Este año se ha ampliado para incluir a niños/as de 0 a 3 años, convirtiéndose en una iniciativa que abarca a todos/as los/as niños/as de 0 a 8 años.

¿En qué consiste? Cada mes se trabajan dos o tres canciones en clase relacionadas con el euskera y la cultura vasca. Para reforzar esta actividad, se envía un email a las familias con las canciones aprendidas, para fomentar la práctica en casa también. Además, el último viernes de cada mes se organiza un evento especial llamado "Txioka Kantuan", donde invitamos a las familias a cantar juntas las canciones aprendidas en un espacio al aire libre.

Este proyecto está integrado en el plan lingüístico de la ikastola, siendo su objetivo principal la transmisión del euskera y la cultura vasca. Todas las canciones son en euskera y muchas están directamente relacionadas con la cultura vasca. A través de ellas, se trabaja el idioma y la cultura de forma lúdica y cercana. Algunas canciones, aunque no estén directamente vinculadas a la cultura vasca, son útiles para desarrollar aspectos lingüísticos como la rima o el vocabulario.

Otro objetivo importante es fortalecer la relación entre la ikastola y las familias, creando un sentido de comunidad. Por ello, las canciones trabajadas en clase se envían a casa para cantar en familia y, al final del mes, se comparte la experiencia en un evento conjunto.

El profesorado lo vivimos con gran ilusión y animamos a todas las familias a participar tanto en casa como en los eventos mensuales. ¡Juntos/as por nuestro idioma!

IKASTOLEN HEZKUNTZA MARKO OROKORRA

Iaz aurkeztu zen “Bazatoz?” Ikastolen Hezkuntza Marko Orokor berri, Euskal Herriko ikastola guztientzako lurzoru komuna izango dena. Duela bi hamarkada, ikasleen irteera profila jomuga izanda, konpetentzietan oinarritutako hezkuntza proiektuari ekin genion.

Orain, aldiz irteera profiletik haratago doan **pertsona-eredu** deritzon kontzeptua jarri dugu ikastolok gure hezkuntza Marko Orokorraren erdigunean: etorkizuneko gizartean beharrezkoa izango den pertsonaren balorretan oinarrituz. Pertsona-ereduaz hitz egiten dugunean, gizarteak etorkizunean izango dituen erronkei aurre egingo dion pertsona nolakoa izatea behar den irudikatze horretatik abiatuz, bost bereizgarri desberdinetan jaso dira: **euskalduna, barne sendotasuna duena, kooperatiboa, erabakitzaile-ekintzailea eta eraldatzailea.**

Honek ez du esan nahi molde edo mota berdineko pertsonak hezten lagundu nahi dugula, kontrakoa baizik: testuinguru eta espazio berdinak partekatuta ere, nork bere entzuteko, ikusteko, sentitzeko eta emozionatzeko era dauka. Gainera, pertsonen garapena ez da bakarrik ikastolan dauden ibilbidean zehar garatuko, bizitza osoan zehar garatzen joango diren bereizgarriak izango dira.

Bide horretan, inguruko helduok, bidelagun izango garen helduok, argi izan behar ditugu hiru gako: lehenik eta behin, konfidantza osoa eduki behar dugu ikaslearen ikasteko gaitasunean; ondoren, ikaslearen izate osoari errepestua izan eta adierazi behar diogu, eta azkenik, pertsonaren garapen osoa aintzat hartu behar dugu, hau da, pertsonaren dimentsio guztiak (fisikoa, emozionala, kognitiboa, linguistikoa eta soziala) kontutan izan behar ditugu.

Gurean, Iñigo Aritza Ikastolan, iada hasi gara Hezkuntza Marko Orokorreko formakuntza EHIren eskutik jasotzen. Formakuntza honek, lehenik, norbanako lanketa eta barnetze prozesu bat egiteko aukera ematen digu eta, ondoren, hausnarketa partekatuko hiru saio egingo ditugu klaustro mailan martxora bitarte. Saio hauen bitartez, etorkizuneko erronkei aurre egingo dieten pertsonak nolakoak irudikatzeko ditugun partekatzeko aukera izango dugu, gure ikasleak diren pertsonak izango baitira gizarte horretako partaide eta eragileak.

I·fuel
GASOLINERA

ALFA54
INMOBILIARIA
948562711 _ 679308443
WWW.ALFAINMO.COM
SAN JUAN 54. ALTSASU

Kaixo
Cafetería – Kafetegia
Jatetxea – Restaurante
948 46 91 24
GARCIA XIMENEZ, 20-22 · 31800, ALTSASU

ileapaindegia
Karmen
URDIAIN
948 562 665

KATALITURRI
BASO USTIAPENAK
EGUR SALMENTA
650 83 18 13

KATEALDE

KOLDO ARNANZ ZUFIAURRE
ARTESKOLA
marrazketa eta margoketa tailerra
adin guztietarako
arteskola
Nafarroa, 1 -1. esk. · Altsasu
948 46 83 91 · 699 33 58 40

MARCO GENERAL
DE EDUCACIÓN DE LAS IKASTOLAS

El año pasado se presentó el nuevo Marco General de Educación de las Ikastolas "Bazatoz?", que será el suelo común para todas las ikastolas de Euskal Herria. Hace dos décadas, con el perfil de salida del alumnado como objetivo, iniciamos un proyecto educativo basado en las competencias.

Ahora, en cambio, las ikastolas hemos puesto en el centro de nuestro Marco Educativo General el concepto de **modelo de persona** que va más allá del perfil de salida del alumnado: un concepto basado en los valores de la persona que va a ser necesaria en la sociedad del futuro. Cuando hablamos de modelo de persona, se parte de la representación de cómo se necesita que sea la persona que afronte los retos a los que se enfrenta la sociedad, y dicha representación, se recoge en cinco rasgos diferenciados: **euskaldun, con fortaleza interna, cooperativa, resolutivo-emprendedora y transformadora.**

Esto no significa que queramos ayudar a educar a personas de un mismo tipo o estilo, sino todo lo contrario: aunque compartamos los mismos contextos y espacios, cada persona tiene su propia forma de escuchar, ver, sentir y emocionarse. Además, el desarrollo de las personas no solo se desarrolla a lo largo del recorrido durante el tiempo que están en la ikastola, sino que se convertirá en un elemento diferenciador que se irá desarrollando a lo largo de toda la vida.

En ese camino de aprendizaje y desarrollo, las personas adultas de su entorno, es decir, las personas adultas que les acompañamos a lo largo de ese proceso, tenemos que tener claras tres claves: primero, tener una confianza total en la capacidad de aprendizaje del alumno, después, ser replanteados y comunicados a todo el ser del alumno y por último, tener en cuenta todo el desarrollo de la persona, es decir, todas las dimensiones de la persona (física, emocional, cognitiva, lingüística y social).

Ya hemos comenzado a recibir formación del Marco General de Educación de la mano de EHI en la Ikastola Iñigo Aritza. Esta formación nos permite, en primer lugar, realizar un proceso de elaboración e interiorización individual y, a continuación, realizaremos tres sesiones de reflexión compartida a nivel claustral hasta marzo. A través de estas sesiones, tendremos la oportunidad de compartir cómo nos representan a las personas que se enfrentarán a los retos del futuro, ya que las personas que son nuestros alumnos y alumnas serán partícipes y agentes de esta sociedad.

IPAR-HEGOA TRUKALDIA

Ikastolen ezaugarri bat lurraldetasuna da, zazpi lurraldeak batzen dituen erakundea da Ikastola, eta horren adierazle da Ipar-hegoa Trukaldia egitasmoa. 2023-24 ikasturtean, Ikastolen Elkarteko Zirimola Aisialdi Taldeak antolatu eta Euroeskualdeak babestutako nazio mailako trukaldia da. Ikastolen komunitatea saretzea du helburu eta Euskara eta euskal kultura ardatza izanik, ikasleen gozamenean oinarritzen da.

Euskal Herriko txoko ezberdinetako ikasleen topagune izateko jaio zen Ipar-hegoa Trukaldia. Herri bakoitzeko euskalki, ohitura, kultur adierazpen eta sormenaren kokaleku. Beti ere euskara oinarri eta helburu izanik, euskara baita euskaldun egiten gaituena.

Nafarroako bihotzean, Allo-ko herrian kokatzen den `Tahona´ Ikastolen Aterpetxean egiten dira egonaldiak. Bertan, sormenean, ekintza-ludikoetan eta balio hezitzaileetan oinarritutako elkarbizitzan jartzen da fokua. Askotariko bizipenen bidez, Euskal Herriko aniztasunaz jabetzea eta euskal kulturaren harrobia aberastasunez elikatzea da egonaldien xede nagusia. Ikastola bakoitzak bere baitan antolatzen duen ikasbidaia izatetik, euskal ikasleen harreman-sarea ehuntzen lagunduko duen egitasmoa izatera igaro nahi da.

Hiru egunez, euskaraz bizi eta naturaz, gastronomiaz, jolasaz, jokoaz, musikaz, arteaz eta kantuaz gozatzeko aukera paregabea eskaintzen da bertan, Euskal Herria nazio gisa sentitzera eramango gaituen euskararekiko eta euskal kulturarekiko atxikimendua piztuz.

ZERTARAKO TRUKALDIA?

- Euskal Herriko kultur-erreferenteak eta askotariko kultur-adierazpenak ezagutzeko.
- Euskal identitatea indartzeko kultur-adierazpen berriak sortzeko.
- Balio hezitzaileetan oinarritutako elkarbizitza euskalduna sustatzeko.
- Garapen pertsonalari garatzen lagunduko dioten bizipenak izateko.
- Harreman-sarea hedatu eta komunikaziorako gaitasunak garatzeko.
- Euskal kulturaren eragile aktibo eta sortzaile bilakatzeko.
- Euskal Herriko aniztasun linguistikoaz jabetu eta norberarena aberasteko.

Iñigo Aritza ikastolak, aurreko ikasturtean antolatutako Trukaldian parte hartzeko aukera izan zuen. LH 5.mailako ikasleak Gernikako Seber Altube ikastolako eta Sarako Olhain ikastolako ikasleekin batera 3 egunez gozatzeko aukera izan zuten. Aurretik aipatutako helburu guzti horiek gure ikastolaren ardatz direla kontuan hartuz eta aurreko ikasturteko balorazio positiboa haintzat hartuz, Ipar-hegoa Trukaldiaren aldeko apostua egin dugu Iñigo Aritza ikastolan; eta zorionez, 2025eko ekainean, LH5. mailako ikasleek Trukaldian parte hartzeko aukera izango dute.

ADMON. LOTERIAS
Nº 2
Pza. Zumalacárregui, 4
Tel. 948 - 46 71 29
ALSASUA (Navarra)

Lur
ecotienda
Urbasa 15 Alsasua - Navarra 948 467 077

ARKITEKTOA
maria pilar bakaikoa
650 83 18 16

montte
Mobiliario | Informática | Consumibles
www.montte.com

IPAR-HEGOA TRUKALDIA

Tiempo Libre Zirimola de la Federación de Ikastolas y patrocinado por la Eurorregión creadi en el curso 2023-24. Tiene como objetivo tejer una comunidad de ikastolas y, siendo el euskera y la cultura vasca el eje, se basa en el disfrute del alumnado.

'Ipar-Hegoa trukaldia' nació con el objetivo de servir de punto de encuentro de alumnado de diferentes rincones de Euskal Herria para poder ubicar los distintos dialectos, costumbres, expresiones culturales y creaciones de cada pueblo, teniendo siempre como base y objetivo el euskera, puesto que es lo que nos hace euskaldunes.

Las estancias se realizan en el corazón de Navarra, en el Albergue de Ikastolas `Tahona´ situado en el pueblo de Allo. En ella se pone el foco en la convivencia basada en la creatividad, las acciones lúdicas y los valores educativos. A través de diferentes vivencias, las estancias tienen como objetivo dar a conocer la diversidad de Euskal Herria y alimentar con riqueza la cantera de la cultura vasca. Se pretende pasar de ser un viaje de aprendizaje que cada ikastola organiza en su seno a un proyecto que ayude a tejer el entramado relacional del alumnado vasco.

Durante tres días, se ofrece la posibilidad de vivir en euskera y disfrutar de la naturaleza, la gastronomía, el juego, la música, el arte y la canción, fomentando la adhesión al euskera y a la cultura vasca que nos llevará a sentir Euskal Herria como nación.

¿PARA QUÉ UN INTERCAMBIO?

- Conocer referentes culturales de Euskal Herria y manifestaciones culturales diversas.
- Para crear nuevas expresiones culturales que fortalezcan la identidad vasca.
- Para fomentar una convivencia euskaldun basada en valores educativos.
- Para tener experiencias que ayuden al desarrollo personal.
- Para ampliar la red de relaciones y desarrollar las capacidades comunicativas.
- Para convertirse en un agente activo y creativo de la cultura vasca.
- Para enriquecer la diversidad lingüística de Euskal Herria.

Iñigo Aritza Ikastola tuvo la oportunidad de participar en el Intercambio organizado el curso pasado. El alumnado de 5º de Primaria tuvo la oportunidad de disfrutar durante 3 días junto al alumnado de la ikastola Seber Altube de Gernika y de la ikastola Olhain de Sara. Teniendo en cuenta que todos los objetivos mencionados anteriormente son el eje de nuestra ikastola y la valoración positiva del curso anterior, en Iñigo Aritza Ikastola hemos apostado por volver a participar en este curso en 'Ipar-Hegoa Trukaldia'; y por suerte, en junio de 2025, el alumnado de 5º de Primaria podrá participar en la edición de este año.

NEXTMOVIL
INFORMATICA

peluquería
nueva imagen
ileapaindegia
San Juan, 54 ALTSASU
948 467 074

OGI BERRI
667 03 39 15
San Juan, 2 · 31820 Altsasu

Oin Klinika
Clínica del Pie
Nerea Argomaniz Saldaña
Podóloga [Col. 65]
Zelandi, 12 - Bajo 31800 Altsasu
[frente al Centro de Salud]
691 066 504

ORAA
GRÚAS Y TRANSPORTES
www.oraa.eu
948 562 105 · ALTSASU

ATSEDENALDIETAKO BEGIRADA HEZITZAILEA IKASTOLEN MARKOTIK ABIATUTA

Iazko Iazko aldizkarian Zirimolak sortu duen aisialdiari begirako markoaz hitz egin genuen, baita irakasleok jasotako formazioaz ere. Oraingoan formazio hori egunerokoan nola txertatzen ari garen jakinaraztera gatozkizue.

Argi dugu, aisia-denborarekin lotura duen une zein gune orok, haur, nerabe eta gazteen heziketan eta haien gaitasun komunikatiboaren garapenean eragin zuzena duela. Gainera, adituen esanetan, pertsona batek gaitasun anitzak aisialdian ere lantzen baditu, gaitasun horiek guztiak aisialdiaz gozatzeko abilezian bihurtzen dira, zeinaren bitartez bizi-esperientziak aberasteko aukera areagotzen den, eta ondorioz, harreman osasuntsuak ere eraikitzeko aukerak areagotzen diren. Beraz, gure ikasleek beren buruak hobeto ezagutu eta garatzeko, harremanak saretzeko tresna eta kultur eragile aktibo bilakatzeko aukera gehiago sortzen dira.

Honela, gure atsedenaldietako **helburuak** hauek dira:

- Norbere burua ezagutzeko, **norbere nahi eta beharrak asetzeko eta besteekin harreman orekatu eta osasuntsuak izateko** aukerak eskaintzen dituen testuinguruak sortzea.
- Jardun librean, **harreman-sarea euskaraz** eraikitzea eta estutzea hizkera ez-formala erabiltzeko gune bilakatuz.
- **Jolastea eta esperimentatzea.**

Honen guztiaren garrantziaz oharturik eta formaziotik abiatuta, gure atsedenaldietako eskaintza aztertu genuen, eta DBHri dagokionez, hainbat aldaketa txertatu genituen iaz. Hasteko, negu partean **lasai egoteko euskal txokoa** ireki genuen **tailerrean** eta **sarrerako belardian.** Helburua ikasleei bestelako aisialdi aukera eskaintzea da, harremanak eta hizkuntza bera beste era batera eraikitzeko abaguneak sortzeko asmoz. Hartara, hizkuntza oinarri eta helburu duten mahai jolasak eskaintzen dizkiegu txoko honetan, eta beraiekin elkarrekintzan aritzen gara goiko helburuak lantzeko helburuarekin.

Bestalde, udaberri partean, ostiralero **kanpo espazioaren eremukako antolaketar**ekin hasi ginen. Antolaketa horretan kutxatan askotariko materiala eta ohituraz erabiltzen ez duten materiala eskaintzen zaie. Gainera, bi **komunikazio txoko** izendatzen dira gatazkak edo bestelakoak hitzaren bitartez kudeatzeko eta hizkuntza etengabe langai bilakatzeko.

Lanketa honetan, markoak aipatu bezala, argi ikusten da ohiko jolas eredu eta materialak aldatzean beraien arteko harreman motak aldatzen direla harreman sareak anitzagoak izateko aukerarekin eta aldi berean, hizkuntzarako aukerak zabalduz. Izan ere, betiko jolasetan betiko harremanetatik eta betiko hizkuntza ohituretatik aritzeko joera baitago.

DBHko etapak Zirimolako marko teorikoan oinarriturik, oso presente dauka zeintzuk diren gure ikasleen ezaugarriak eta zein helburu landu nahi ditugun eremu honetan. Horrexegatik, aurten ere, aisialdiaren begirada honetan sakotzen jarraituko dugu gure ikasleak erdigunean jarriz.

LA MIRADA EDUCATIVA HACIA EL OCIO DESDE EL MARCO DE LAS IKASTOLAS

En el Aritzkaria del pasado año, tratamos sobre el marco pedagógico creado por Zirimola e informamos sobre la formación que recibió el profesorado. Este año queremos dar a conocer los pasos que hemos ido dando desde entonces al respecto.

Siempre hemos tenido claro que todo momento o espacio relacionado con el ocio incide directamente en la educación y desarrollo de las capacidades comunicativas de los/as niños/as, los/as adolescentes y jóvenes además de influir en las relaciones. Según los expertos, si una persona trabaja diversas capacidades también en el tiempo libre, todas ellas se convierten en habilidades para disfrutar de este aumentando la posibilidad de enriquecer las experiencias vitales y, en consecuencia, de construir relaciones saludables. Por lo tanto, surgen más posibilidades para que nuestro alumnado desarrolle su autoconocimiento, autodesarrollo y sea culturalmente más activo.

Así, nuestros **objetivos** cara a estos momentos y espacios son los siguientes:

- Conocerse a sí mismo, para satisfacer los deseos y necesidades propias y crear con los demás contextos que permitan establecer **relaciones equilibradas y saludables.**
- Construir y estrechar la **red de relaciones coloquiales en euskera,** convirtiendo los recreos en un espacio de uso no formal del lenguaje.
- **Jugar y experimentar.**

Conscientes de la importancia de esa mirada y basándonos en la formación citada, analizamos la oferta de nuestros recreos; y en lo que respecta a la etapa de la ESO, introdujimos ciertos cambios: para empezar, abrimos un espacio llamado " lasai aritzeko euskal txokoa" en el taller. El objetivo es ofrecer al alumnado una alternativa de ocio en un espacio interior, con el fin de crear oportunidades para construir diferentes relaciones y provocar el uso de la lengua mediante juegos variados e interacciones. Con ese fin, les ofrecemos juegos de mesa que tienen como base y objetivo el uso del euskara.

Por otro lado, durante la primavera, todos los viernes, comenzamos con la organización por áreas del espacio exterior. En esta organización se les ofrece material que no utilizan habitualmente. Además, se designan dos rincones de comunicación para gestionar los diferentes puntos de vista que puedan surgir con el objetivo de trabajarlos mediante la palabra, trabajando y poniendo el foco continuamente en el usodel lenguaje.

Desde que llevamos con la implementación de este enfoque, hemos constatado que al cambiar los modelos y materiales de juego habituales, cambia también la manera de interactuar y relacionarse, abriendo la posibilidad a que las redes de relaciones sean más variadas y, al mismo tiempo, se amplíen las posibilidades para utilizar el euskara.

SAYAS MAZKIARAN ANAIAK
ASEGURU ARTEKARITZA
www.sayasmaz.com
Tel.: 948 563 559 Foruen plaza, 12, ALTSASU

TXARTEL TX
Imprenta digital
Papelería
Digital inprimategia
Papertegia
948 564 002 · info@txartel.net
C/ La paz Alsasua · ALTSASU
www.txartel.net

Urtzi BAR
Altsasu

HONELA SARTU HONELA ATERA

Gezurra badirudi ere, 15 urte igaro dira ikastolan gure lehen hazia erein genuenetik. Atzera begiratu eta oroitzapen asko datozkigu burura. Gutako askok Txiokan hasi genuen gure ibilbidea, beste batzuek, aldiz, beste ikastetxe batzuetan eman zituzten lehen urratsak, baina denborarekin gure hariztira elkartu ziren talde handi bat osatuz.

Gogoratzen dugu oraindik ere Txiokan nola egoten ginen adi-adi patioan zeuden arrainei begira. Asteazken batez Altsasuko merkatura joanda erosi genituen: *Nemo, Orange*... Ezin ahaztu ezta ere salto-salto gela; zenbat algara! Gure jolas gogokoena otso eta arkumeena zen, a ze beldurra pasatzen genuen! Urte horietan hartu genuen parte lehen aldiz ikastolako jaialdian. Gabonak gerturatzen ari zirela-eta, baserritarrez jantzi eta elkarrekin gabon giroan, irrikaz eta zirraraz, abesten genuen Hator hator kanta.

HH bukatuta, LHra pasa ginen. Gure sustraiak azaleratu eta pixkanaka gure enborra osatzen hasi zen. Zuhaitzek bezalaxe, guk ere gorantz egin genuen. A ze ilusioa eskailerak igo eta goiko solairura pasa ginenean. Han mundu berri bat ezagutu genuela iruditzen zitzaigun: goitik dena ikusten zen horren desberdin... Lehen liburuak ere erabiltzen hasi ginen orduan: matematika, irakurgaiak, euskara,... Guztien artean matematikako bi liburuak gogoratzen ditugu: mate fina eta mate lodia. Eta ezin ahaztu gure izaera markatu duen denboraren makina! Ai ene! Denbora pasa arren, gutako batzuk oraindik etxean gordeta dugu: "*denboraren makina birraitonak egina*..."

Gure enborrak hazten jarraitu zuen eta pixkanaka lehen adarrak ere ateratzen hasi zitzaizkion. LHko bi urte horiek gaindituta, Iñigo Aritzara jauzia emateko momentua iritsi zen. Askotariko emozioak pilatu ziren 2016ko irailean: pena, ilusioa, urduritasuna... Txiokako etapa amaituta nostalgiak hartu gintuen, hortik aurrera ikasketak serioago hartu beharko genituela bagenekielako. Halere, gogotsu ekin genion erronkari. Guztia handia iruditzen zitzaigun eta txikisentitzen ginen inguru hartan, baina irakasleen goxotasuna eta babesa sentitzen genuen eta elkar babestuz aurrera egin genuen.

Urte haietako atsedenaldietan ikasi genuen ekonomia zer zen. Izan ere, gure txabolak eraikitzen genituen eta gure taldea antolatzeko sistema propio bat asmatzen baikenuen. Ezkurrak ziren gure trukerako txanponak eta han ikasi genuen elkartrukea zer zen. Auzolana zer zen ere ongi asko ikasi genuen, eta esploratzaile bikainen gisara gure katiuskak eta txubaskeroak jantzi eta patioko erreka txikia garbitzen genuen denon artean. Ezin hitzekin azaldu gure hariztiak eman digun guztia!

Pixkanaka, gure zuhaitzari adarrak ateratzen hasi zitzaizkion. LHko azken etapara igaro ginen eta urte hura benetan arraroa izan zen. Ikasturte erdia normaltasunez igaro zen, baina martxoan Covida iritsi eta egun batetik bestera pantailaren atzetik ikasten hasi ginen. Ez genekien zenbateraino luzatuko zen baina erronkari aurre egin genion erraza izan ez bazen ere. Halere, pasadizo txikiak ere baditugu esperientzia hartatik. Ze aurpegi eta ze janzkera geureak saio haietan.

2020ko uda pasa ondoren, gogotsu bueltatu ginen ikastolara. Berriro ere ikaskide eta irakasleekin aurrez aurre egotea zoragarria izan zen, dena den, ikastolarako itzulera ez zen erabat arrunta izan. Etengabe eskuak garbitu, hamaiketakoa klasean jan... Halaxe pasa zen DBHko lehen zatia, ikastolako azken etapa. Heldutasunera hurbiltzen, eta aldi berean gure zuhaitzaren adarrik altuenak ia zerua ikutzen zuten. Gauza asko aldatu ziren: irakasleak, ikasgaiak, ordutegiak... baina horietara ere egokitu ginen. Normaltasunera itzuliz joan ginen eta berriro ere horren gogoko ditugun irteerez gozatzeko aukera izan genuen. A ze zortea gurea! Isabara eskiatzera joan eta elurrik ez. Zarautzera surf egiteko asmoz joan eta olaturik ez! Hala ere,primeran pasa genuen mendiaz eta itsasoaz gozatzen, eta txarrenari onena ateratzen ikasi genuen horietan ere. DBH3n, berriz, a zer nolako maldak, Bardeetara eta Askizura egindako irteeretan gogotik astindu behar izan genituen hankak helmugara iristeko.

Pixkanaka-pixkanaka zuhaitzaren enborra sendo bilakatu da. Bertatik 23 adar atera dira bakoitza bere hosto desberdin eta anitzekin. Era berean, ezin dugu ahaztu 15 urte polit eta aberasagarri hauetan gugan pausatuta egon den txantxangorri ederra. Urteak

Andereño Mikele

Ikastolako sorrerako irakaslea

1993ko Nafarroa Oinezeko irekiera ekitaldian.

Juan Cruz Bengoetxea (Piloto)

Ikastolako lehendakaria izandakoa

Gure baitango lurraldeetan
non geratzen den denbora
non ez dagoen arnas biderik
non ez goazen inora
non oihukatzen hurbiltzen garen
erraldoiaren ondora
igo nazazu nire mendira
zure gailurretik gora.
Egunez zu bizitzera
arimak zenbatzera
lotan nabigatzera
elur gazietan.
Igo nazazu nire mendira
aurki dezadan bidea
askatu nadin zure loturaz
behar dezadan airea
ez nadin izan jainko lurtiarra
bai ezinen bidaidea
igo nazazu nire mendira
zu ez baitzara nirea.
Egunez zu bizitzera
azken mugen ertzera
lainoen agurtzera
elur gazietan

Testua: Non geratzen den denbora

aurrera joan diren heinean euskararen txorrotxioa kantatu eta gure ahultasun eta alderdi onak gertutik zaindu dituena. Mila esker Iñigo Aritza Ikastolari!

BIDEAN BIZITAKO OROITZAPENAK AHAZTU GABE ekingo diegu aurrerantzean etorriko zaizkigun erronkei!

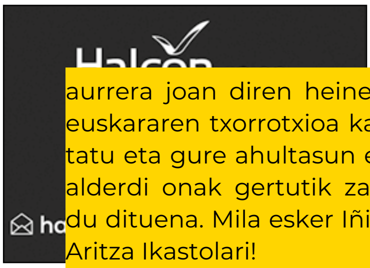

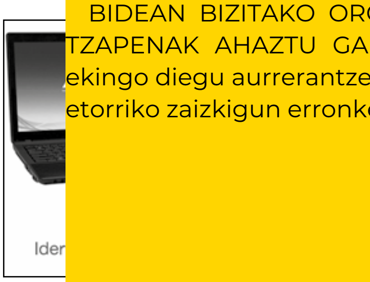

HH 4

HH 5

LH 1

LH 2

LH 3

LH 4

LH 5

LH6

DBH 1

DBH 2

DBH 3

EGOKITZAPEN UNITATEA

CBU

Xume TABERNA

CENTRO DE FISIOTERAPIA
NARUM
FISIOTERAPIA ZENTROA

24 ORDUZ
KANTAURI

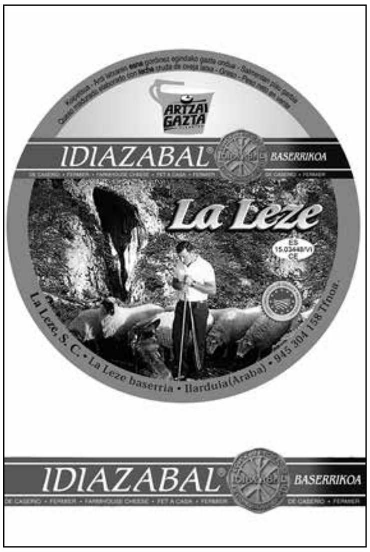

JULI
BEAUTY

HERRIA

-Iturgintza eta berogintza instalazio eta mentenimendua

-Kalderen mantenimendu eta konponketa

-Biomasa (egurra, pelleta)

GALARTXA, S.L.

FONTANERIA
CALEFACCION Y GAS

Utzubar industrialdea 18, 31839 Arbizu (Nafarroa)

Tel. 948460027

Emaila: galartxa@galartxa.com

Web gunea: www.galartxa.com